

Natiq Cfrli: "Painyan Qarabala bal daha srt byanatlar verdi, ox ciddi problemlr yaana bilr"

Ermnistanda vziyyt n yerddir? Bundan sonra nlr gzlilir. Ba vernlr Dalq araba mnaqisind hans rolu oynaya bilr

Arannews-Bu v digr suallarmza cavab almaq n Hdf14.az olaraq qtisad ekspert Natiq Cfrliy mrcit etdik
Natiq m, Ermnistanda ba vern son proseslr bal n dey bilrsiniz? Bunlarn nticsi nec ola bilr ?v qarda nlr gzlilir

Natiq m slind Ermnistanda gedn proseslr Azrbaycan cmiyyti olaraq, dvlt olaraq siyasi" tkilatlar olaraq diqqtl izlmliyik. Bizim hm torpaqlarmz ial edn dvltidir, hm d orda gedn proseslrin mumilikd glckd regional vziyyt tsirlrinin olacan dnm. Ba vern proseslrin ilkin sbblrini grk anlayaq. Sarkisyan nvbti df xalq aldatd dey ox ciddi tpki il qarlad. nki parlament respublikasna kerkn (ermnistn parlament respublikasna keib yeri glmikn) prezident slahiyytlri orda simvolik xarakter dayr. Prezidenti parlament seir v ciddi slahiyytlri yoxdur. Parlament respublikas oldu n Ba Nazir byk slahiyytlr malik olacaq vvlki illrdn frqli olaraq. Sarkisyan elan etmidi ki, Parlament respublikasna keidba vers bel o z namizdliyini irli srmyck, Ba Nazir postuna iddial olmayacaq v bununla bal dfirl aqlamas olmur. Ancaq sekilr bitdikdn sonra parlamentd oxluq tkil edn Sarkisyann Respublikalar Partiyas Sarkisyann namizdliyini irli srcyini elan etdir. Sarkisyan da bunu tsdiqlidi. Namizd olacan v bunu da guya xalqn glcyi n etdiyini elan etdi. Parlamentd sekilr keirildi. Ss oxluu hmin partiyada oldu n parlamentd Ba Nazir kimi Sarkisyan tsdiq olundu. Bu ox ciddi qzb sbb oldu. nki Sarkisyan artq ne illrdi ki, hakimiytd tmsil olunub. 10 il prezident idi,ondan vvl d yxsk vziflri icra edn biri idi. ona gr ox ciddi tpki yarand cmiyytd. Nikol Painyan-parlamentin deputat (7deputatlar var parlamentd) parlamentin iindn balatd etiraz klr xartmaa nail oldu. Mn el glir ki, hr ey bu qdr sad d deyildi, nki ermnistanda iki byk klann rqbntinin ahidi oluruq uzun illrdir. Ermnistann Dalq Qaraba ial etmsindn sonra Qarabadan gln ermnilr yni Qaraba klan hakimiyti l keirmidi v uzun illrdir tqribn 90-c illrin ortalarndan Ermnistanda hakimiytd bu klandr. Sarkisyandan qabaq iki df Kryan prezident oldu. O da Qaraba klannn nmayndsi idi. Bu yerli ermnilrin yni obrazl desk lrvan ermnilrinin ciddi etirazna sbb oldu. Illrdir bu narazlq ylrd daxildn. Mn el glir ki, bu Paanyann balatd bu hrkat klanlararas davan da qzdrd v Ermnistn klan (yerli ermnilr) Qaraba klannn hakimiytd qalmasn istmdilr. ona gr d Painyana maliyy dstyi oldu. Hm gc strukturlarnn i qarmamas n hakimiytd olan ermnistn klan basqlar qurdu n ordu, n polis b i qard. Bu da Painyann bal il xalq hrkatnn demk olar ki , qlbsi il baa atd. ox gman ki, mayn skkizind Painyan Ba Nazir seilck. Amma n qdr vzifd qalacaq onu demk tindir nki ox impulsiv siyastiy oxayr. Hl ki, normal plan, proqram aqlanmayb. Htta Qarabala bal daha srt byanatlarn verildiyinin ahidi olduq son zamanlarda. ox ciddi problemlr yaana bilck glckd. Burada Rusiyann durumu ox maraql idi. Rusiya demk olar ki, he bir i qarmad. Bunun iki sbbi ola bilr. Bir sbbi bu ola bilr ki, Sarkisyan ox arxayn idi zn v Rusiyan da arxayn sald ki, he n dyin deyil. Problemi daxild zmz zcyik. kinci daha global sbb odur ki, Rusiyadan o qdr asldr ermnistn hm iqtisadi, hm siyasi, hm d hrbi chtdn Kreml n hmiyyti yoxdur hakimiytd kimin olmasnn. Hakimiytd kim olur olsun Rusiya il anlamasa, obrazl kild desk yola getms onun hakimiytd qalmas mmkn deyil. Bunu dfirl Rusiya sbut edib. 1990c illrin sonlarnda parlamentd qrnlar trtmkl bunu sbut edib. 2008ci ild kd yen etirazlar var idi . Sarkisyan ilk df seilrkn ciddi mdaxil olundu. 10 nfr insan hlak oldu mitinqlrd. O zaman biz mdaxilni gdk ancaq bu df mdaxil etmdi. ox gman Sarkisyan daha arxayn idi, bel ktlvi aksiyann olacan dnmrd. Hm d Rusiya anlayr ki, Painyan da olsa baqa biri d olsa Rusiya il anlamasa Rusiyann maraqlarna cavab vern siyast yrtms orda

.”hakimiyytd qalmaq mmkn deyil

?Red: Dalq Qaraba mnaqisinin hllind bir dyiiklik ola bilrmi sizc

Qarabala bal bunu dey bilrm ki, mn ciddi bir dyiikliyin olacan dnmrm. nki Qarabala bal iki” hll plan tklif olunub. ki planda da biz ziyan trflr olsa da birinci planda yni mrhlili hll plannda stnlklr d var. Biz vvlc tlb edirik ki, ial altnda olan Qaraba trafnda olan rayonlar ilkin mrhld be rayon, sonrak mrhlird Lan v Klbcr daxil olmaqla yeddi rayon ialdan azad olunsun. Sonra da Qaraban statusu il bal danqlar balanlsn. Amma Ermnistana trfi bunu qbul etmir. Ya Qaraba mstqil olmaldr, ya da ermnistana birlidirilmlidir. Bunu da tbii ki, Azrbaycan, yni biz qbul etmrik. Rusiyann da mara burda odur ki, mnaqi uzun zaman hll olunmasn. Yni mnaqinin hlli Rusiyann Ermnistana v Azrbaycana tsiri zifld bilr. Ona gr d Rusiyann da mara bundadr ki, konflikt uzandqca uzansn. Dnmrm ki, Painyan hakimiyyt gldikdn sonra v yaxud da Ermnistanda hakimiyyt dyiikliyindn sonra Qaraba mslsind hr .”hams ciddi bir irlilyi olsun

Red: Bel xr ki, midimiz qalr ki, mharib yolu il torpaqlarmz azad etmliyik, danqlar slh yolu il ?gzlnilmir

Tbii ki, gcl ordusu olmasa Azrbaycann v torpaqlarn gc yolu ordu il azad olunmas istyi” grsnms dnyada bu mslnin hlli tin grsnir. burda da problem ondan ibartdir ki, Azrbaycan tlc ermnistana zbz qalmayb. Tk ermnistana zbz olsa idi son zamanlar Azrbaycan ordusu kifayt qdr gclmib, problemi hll ed bilrdi. torpaqlar da azad edrdi. ermnistana Kollektiv Thlksizlik urasnn zvdr v Rusiyann hrbi bazalar var ermnistanda. baladqlar mqavily gr ermnistann apard hr hans bir hrbi mnaqid Rusiya trf kimi itirak etmlidir. bu o demkdir ki, sabah mharib olsa biz Rusiya il d zbz qala bilrik. buna gr d mharib yolu il hlli ox tindir. Amma hr halda gcl ordumuzun olmas ox vacibdir rtlrnd biridir. slind mnaqinin hibrid yolla hlli daha pnmlidir. hm siyast, hm diplomatik, hm hrbi Azrbaycann iqtisadi stnlklri qazanmas, halinin daha yax yaamas betn bunlar paralel olmaldr ki, mnaqinin hlli .”yolunda irlilyi ld olunsun

Xatun Etibarqz